

Riktlinjer för att bedriva fristående förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem

VARBERGS
KOMMUN

Inledning

Riktlinjer för att bedriva fristående förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem anger förutsättningar för att starta och bedriva fristående verksamheter inom Varbergs kommun.

Dokumenttyp: Riktlinje	Dokumentnamn: Riktlinje för att bedriva fristående förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem	Diarienummer: BUN 2017/0533
Beslutad av: Barn- och utbildningsnämnden 2017-06-26	Beslutsdatum: Bun 2017-06-26 § 88	Giltig till och med: Tillsvidare
Gäller för: Fristående förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem.	Dokumentansvarig avdelning: Barn- och utbildningskansli	Senast reviderad: Nytt dokument

Innehållsförteckning

Inledning

1 Att bedriva fristående förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem	1
2 Krav för att bedriva verksamhet	2
2.1 Förskolans verksamhet	2
2.2 Pedagogisk omsorg	4
2.3 Fritidshem	6
3 Lokal, personal, placeringsregler och avgifter	8
3.1 Verksamhetslokal	8
3.2 Fortbildning	9
3.3 Köregler	9
3.4 Avgifter	9
4 Ansökan och beslut om godkännande	10
4.1 Ansökan	11
4.2 Hantering av ansökan	12
4.3 Godkännande	12
4.4 Förändring av verksamheten	12
4.5 Om verksamhet inte bedrivs	13
4.6 Anmälningssblanketter	13
5 Bidrag från hemkommunen	14
5.1 Bidrag	14
5.3 Avstämning månadsvis	14
5.4 Årsredovisning	15
5.5 Tilläggsbelopp	15
6 Kommunala huvudmannens ansvar	16
6.1 Tillsyn av verksamheten	16
7 Gällande föreskrifter	17
7.1 Lagar	17
7.2 Läroplaner	17
7.3 Förordningar	17
7.4 Allmänna råd	17
7.4 Riktlinje	18

1 Att bedriva fristående förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem

För att bedriva fristående förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem ställs det vissa krav. I detta dokument finns riktlinje och övergripande information som avser att förtydliga dessa krav och förenkla driften av verksamheterna.

Den som är ansvarig för fristående förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem benämns huvudman. Huvudmannaskapet kan bedrivas i olika driftsformer, det kan till exempel vara en enskild firma, föräldrakooperativ, aktiebolag, ekonomisk förening, stiftelser och registrerade trossamfund.

För att den fristående verksamheten ska lämnas godkännande krävs att den enskilde huvudmannen har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen och att utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas.¹

Huvudmannen ansvarar för verksamhetens inriktning och måluppfyllelse och att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar²

För den enskilde huvudmannen ingår även att bära ansvar för att:

- Arbetsgivaransvaret fullgörs enligt gällande lagstiftning
- Personal som leder det pedagogiska arbetet har en för verksamheten lämplig utbildning
- Kompetensutveckling av personalen sker utifrån verksamhetens behov och gällande lagstiftning
- Systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och bedriva kvalitetsarbete med strävan efter att utveckla utbildningen och förbättra verksamheten
- Fristående förskolas ambitionsnivå gällande andel förskollärare ska vara samma som den kommunala ambitionsnivån, vilket innebär att två årsarbetare av tre ska vara behöriga förskollärare.³

¹ 2 kap. 5 § skollag (SFS 2010:800)

² 2 kap 8 § skollagen

³ Bun 3 april 2017 § 45 (2017/0291)

2 Krav för att bedriva verksamhet

De krav som ställs på verksamheten har sitt stöd i gällande lagar, förordningar, föreskrifter och läroplaner. För att godkännas för aktuell verksamhetsform fordras att verksamheten bedöms ha förutsättningar att följa samtliga föreskrifter som gäller för utbildningen.

2.1 Förskolans verksamhet

Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och förbereda barnen för fortsatt utbildning.⁴

Inom förskolan får enskilda huvudmän bedriva verksamhet efter godkännande av barn- och utbildningsnämnden i Varbergs kommun.⁵ En förutsättning är att verksamheten är öppen för alla.⁶

Det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ska ledas och samordnas av en förskolechef. Dessa ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.⁷ Förskolechefen har det övergripande ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med skollagen, målen i förskolans läroplan och uppdraget i dess helhet.⁸ Som förskolechef får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt. För undervisningen ska den enskilde huvudmannen använda förskollärare som har utbildning som är avsedd för den undervisning som förskolläraren ska bedriva.⁹ Fristående förskola ska följa samma ambitionsnivå som den kommunala förskolan vilket innebär att två årsarbetare av tre ska vara behöriga förskollärare.

Utöver förskollärare får det i undervisningen i förskolan finnas annan personal med sådan utbildning eller erfarenhet att elevernas eller barnens utveckling och lärande främjas.¹⁰

»En förutsättning är att verksamheten är öppen för alla«

Alla barn ska ges den ledning och stimulans som de behöver för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt.¹¹ Förskolechefen har ett särskilt ansvar för att verksamheten utformas så att barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling får det särskilda stöd, den hjälp och de utmaningar de behöver.¹²

⁴ 8 kap. 2 § skollagen.

⁵ 2 kap. 5 § skollagen.

⁶ 8 kap. 18 § skollagen.

⁷ 2 kap. 9 § skollagen.

⁸ Avsnitt 2.7 förordning (SKOLFS 1998:16) om läroplan för förskolan.

⁹ 2 kap. 13 § skollagen.

¹⁰ 2 kap. 14 § skollagen.

¹¹ 3 kap. 3 § skollagen.

¹² Läroplan för förskolan, sid. 16.

Den enskilde huvudmannen ska se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning och storlek och att barnen även i övrigt erbjuds en god miljö.¹³

För att personalen ska kunna arbeta i enlighet med förskolans uppdrag behöver inomhus och utomhusmiljön vara utformad så att det går att bedriva en varierad verksamhet anpassad till alla barn som deltar i verksamheten. Det är viktigt att se till att lokalernas storlek och utformning, miljöfaktorer som luft, ljud och ljus samt val av material är säkra och hälsosamma för barnen.

Lagar, förordningar och bestämmelser om den pedagogiska verksamheten utgör grunden för utformning av lokaler, miljö och material.¹⁴ Den som bedriver fristående verksamhet ska i enlighet med miljöbalken planera och kontrollera sin verksamhet fortlöpande samt bedriva egenkontroll för att motverka och förebygga hälsoproblem och skador på miljön. Brister ska, på eget initiativ, åtgärdas i förebyggande syfte.¹⁵

Den fristående förskolan ska tillhandhålla öppettider i den omfattning som behoven föreligger enligt skollagen.¹⁶ Det innebär att öppettiderna vid behov ska vara tolv timmar, vanligtvis förlagda mellan 06.30–18.30. Den fristående verksamheten ska vara tillgänglig under hela året utifrån behov.

¹³ 8 kap. 8 § skollagen.

¹⁴ Se bland annat skollag (2010:800), miljöbalk (1998:808), plan- och bygglag (2010:900) och arbetsmiljölag (1977:1160).

¹⁵ Miljöbalk (1998:808).

¹⁶ 8 kap. 5 – 7 §§ skollagen.

2.2 Pedagogisk omsorg

Verksamhetsformen pedagogisk omsorg är ett samlingsbegrepp för flertalet olika verksamheter. Begreppet infördes 2009, och innefattar bland annat familjedaghem och andra flerfamiljslösningar.¹⁷ Pedagogisk omsorg får bedrivas av enskilda huvudmän. Barn- och utbildningsnämnden i Varbergs kommun beslutar om rätten till bidrag för den fristående verksamheten.¹⁸

Den pedagogiska omsorgen ska bedrivas med personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses.¹⁹ Den enskilde huvudmannen bör anställa personal som har utbildning med inriktning mot barn eller erfarenhet av att arbeta med barn i de åldrar som det gäller. Personalen bör också ges möjligheter till kompetensutveckling och pedagogisk handledning.²⁰ Det etablerade begreppet för yrkesgruppen är dagbarnvårdare, ett begrepp som emellertid inte nämns i skollagen.²¹

»Förskolans läroplan ska vara vägledande för all pedagogisk omsorg«

För verksamhetsformen pedagogiska omsorg är förskolans läroplan²² vägledande vilket framgår av regeringens förarbeten och i skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg.²³ Personalen måste vara väl förtrogen med förskolans läroplan såväl som skollagens bestämmelser och särskilt beakta skollagens bestämmelser om åtgärder mot kränkande behandling som gäller i sin helhet för pedagogisk omsorg.²⁴

Barngrupperna ska ha en lämplig sammansättning och storlek och alla barn ska ges den ledning och stimulans som de behöver för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt.²⁵

Verksamheten kan bedrivas i ett hem eller i en annan ändamålsenlig lokal.²⁶ Lokalerna ska vara utformade så att de möjliggör en varierad verksamhet som stimulerar barns lärande och utveckling såväl enskilt som i grupp.²⁷ Lokalernas storlek och utformning, miljö och material ska vara beskaffade så att uppgiften att ge en god pedagogisk verksamhet understöds och kan genomföras.²⁸ I kommunens tillsyn ingår granskning av lokalerna och utemiljö ur lärmiljöperspektiv.

Den enskilde huvudmannen är ansvarig för lokalerna och att uppfylla myndighetskrav. Detta gäller också eventuella åtgärder för att leva upp till nya myndighetskrav som ställs.

¹⁷ Prop. 2008/09:115.

¹⁸ 2 kap. 5 § skollagen.

¹⁹ 25 kap. 7 § skollagen.

²⁰ Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:90) för pedagogisk omsorg, sid. 29.

²¹ Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:90) för pedagogisk omsorg, sid. 11.

²² Förordning (SKOLFS 2011:69) om läroplan för förskolan.

²³ Prop. 2009/10:165, sid. 527; Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:90) för pedagogisk omsorg, sid. 14.

²⁴ 6 kap. 10 § skollagen.

²⁵ Skollag (2010:800); förskolans läroplan (SKOLFS 2011:69); 25 kap. 7 § skollagen.

²⁶ Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:90) för pedagogisk omsorg, sid. 23; 25 kap. 7 § skollagen.

²⁷ Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:90) för pedagogisk omsorg, sid. 23.

²⁸ Prop. 2009/10:165, sid. 535.

När barn tas emot i enskild pedagogisk omsorg där deras vårdnadshavare arbetar får kommunen inte lämna bidrag för fler barn till vårdnadshavaren än det antal barn till andra vårdnadshavare som har tagits emot.²⁹ Detta innebär även att vårdnadshavarens egna barns omsorgstid under dagen som mest kan förläggas inom den ramtid som andra vårdnadshavarens barn har vistelsetid.

Den pedagogiska omsorgen ska tillhandhålla öppettider i den omfattning som behoven föreligger enligt skollagen.³⁰ Det innebär att öppettiderna vid behov ska vara tolv timmar, vanligtvis förlagda mellan 06.30–18.30. Verksamheten ska vara tillgänglig under hela året utifrån behov.

Verksamheten ska ha en utarbetad vikarieplan för hantering av personalfrånvaro då personal måste kunna ersättas vid behov. Sådana tillfällen är bland annat sjukdom, semester, föräldraledighet, fortbildning, planeringsdagar.

²⁹ 25 kap. 11 § skollagen.

³⁰ 25 kap. 14 § skollagen.

2.3 Fritidshem

Fritidshemmet som inte anordnas vid en skolenhet med förskoleklass eller grundskola får bedrivas av enskilda huvudmän efter godkännande av barn- och utbildningsnämnden i Varbergs kommun.³¹

Skolinspektionen beslutar om godkännande i de fall fritidshemmet anordnas vid en skolenhet med förskoleklass eller grundskola. Ansökan skickas då till skolinspektionen.

Fritidshem ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov och främja allsidiga kontakter och social gemenskap.³²

Det pedagogiska arbetet vid ett fritidshem ska samordnas och ledas av en rektor eller en förskolechef. Eftersom fritidshemmet inte är kopplat till en skolenhet eller en förskoleenhet kan det handla om en person med en annan typ av chefsbefattning.³³

Det är den enskilde huvudmannens ansvar att se till att det i fritidshemmet finns lärare eller fritidspedagoger i sådan omfattning att de kan bedriva och ansvara för undervisningen i fritidshemmet.³⁴

»Lärare eller fritidspedagoger ska finnas som ansvarar för undervisningen i fritidshemmet«

En stor del av fritidshemmets verksamhet består av sådana målstyrda processer som i skollagen definieras som undervisning.³⁵ Begreppet undervisning ska ges en vid tolkning när det gäller fritidshemmet där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.³⁶ Grundskolans läroplan är, vid sidan av skollagen, det viktigaste styrdokumentet för verksamheten.³⁷

Fritidshemmet ska utformas så att elever i behov av särskilt stöd i sin utveckling får det särskilda stöd, den hjälp och de utmaningar de behöver. Elever i behov av särskilt stöd ska ges förtur i kö till fritidshem.³⁸

Den enskilde huvudmannen ska se till att elevgrupperna har lämplig sammansättning och storlek och att eleverna även i övrigt erbjuds en god miljö. Det ska finnas lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas och utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en miljö som präglas av trygghet och studiero.³⁹

³¹ 2 kap. 5 och 7 §§ skollagen.

³² 14 kap. 2 § skollagen.

³³ Prop. 2009/10:165, *Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet*, sid. 252; Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:39) för fritidshem, sid. 8.

³⁴ Enligt 2 kap. 13 § skollagen ska huvudmannen använda legitimerade lärare för undervisningen. Fritidspedagoger får, på motsvarande sätt som lärare i fritidshem, bedriva och ansvara för undervisning i fritidshemmet. 2 kap. 15 och 17 §§ skollagen.

³⁵ 1 kap. 3 § skollagen.

³⁶ Prop. 2009/10:165, *Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet*, sid. 633.

³⁷ Prop. 2009/10:165, *Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet*, sid. 232.

³⁸ 14 kap. 6 § skollagen.

³⁹ 14 kap. 9 § skollagen; 5 kap. 3 § skollagen.

Lokalernas storlek och utformning, faktorer såsom luft, ljud och ljus samt valen av material behöver vara sådana att personalen i fritidshemmet kan bedriva en god pedagogisk verksamhet i en säker och hälsosam miljö.⁴⁰

Fritidshemmet ska tillhandhålla öppettider i den omfattning som behoven föreligger enligt skollagen.⁴¹ Det innebär att öppettiderna vid behov ska vara tolv timmar, vanligtvis förlagda mellan 06.30–18.30. Den fristående verksamheten ska vara tillgänglig under hela året utifrån behov.

⁴⁰ Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:39) för fritidshem, sid. 18; Miljöbalk (SFS 1998:808).

⁴¹ 14 kap. 5 – 6 §§ skollagen.

3 Lokal, personal, placeringsregler och avgifter

De fristående verksamheterna har att ansvara för att verksamhetens lokaler uppfyller gällande förordningar och riktlinjer. Den enskilde huvudmannen ansvarar även för personalens fortbildning och för verksamhetens köregler. Regler och avgifter för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem i Varbergs kommun är vägledande.

3.1 Verksamhetslokal

En förutsättning för att godkännas som huvudman är att förskolan kommer att ha ändamålsenliga lokaler och utemiljö för sin verksamhet. Innan den fristående verksamheten kan starta måste lämplig lokal finnas. Det ställs samma krav på lokaler för den fristående verksamheten som i den kommunala verksamheten.

Lokaler och utrustning ska finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.⁴² Utomhusmiljön bör ge möjlighet till lek och andra aktiviteter både i planerad och anpassad miljö.⁴³

För plan- och byggärenden ansöker den enskilde huvudmannen vid stadsbyggnadskontoret i Varbergs kommun. Det är byggnadsnämnden som prövar bygglovsärenden. Den som ansöker om bygglov ska också tillse att brandskyddsdocumentation upprättas.

Kopia på godkännande (bygglov och startbesked) från byggnadsnämnden ska medfölja ansökan till barn- och utbildningsförvaltningen om att bedriva fristående verksamhet. Tillstånd som krävs för lokalen ska vara klara och inskickade före barn- och utbildningsnämnden kan fatta beslut om godkännande för den fristående verksamheten.

Preliminärt godkännande kan ges, förändras, vilket innebär att de sökande inom två år ska inkomma med de godkännande som krävs gällande lokaler. När dessa dokument har inkommit till förvaltningen beslutas om godkännande. Detta under förutsättning att underlaget för det preliminära beslutet inte ändrats.

Den enskilde huvudmannen har att anmäla och inhämta nedanstående innan verksamhetsstart. För att få bedriva fristående förskoleverksamhet, fritidshem eller pedagogisk omsorg fordras också en anmälan från huvudman till miljö- och hälsoskyddsförvaltningen i Varbergs kommun.

En anmälningspliktig verksamhet får påbörjas tidigast sex veckor efter det att anmälan har gjorts, om inte tillsynsmyndigheten bestämmer något annat.⁴⁴ Anmälan ska vara skriftlig och

⁴² 2 kap 35 § skollagen

⁴³ Läroplan för förskolan Lpfö 98 Kap 1.

⁴⁴ 38 § 1998:899, förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

innehålla allmänna uppgifter, ritningar och tekniska beskrivningar så att miljö- och hälsoskyddsmyndigheten kan bedöma verksamheten och föreslagen lokal.⁴⁵ Pedagogisk omsorg i form av familjedaghem är inte anmälningspliktiga verksamheter, här krävs inte denna anmälan.

För att få hantera livsmedel⁴⁶ i den fristående verksamheten krävs ytterligare en anmälan från huvudman till miljö- och hälsoskyddsförvaltning. Detta gäller även huvudman för pedagogisk omsorg. Verksamheten får påbörjas tidigast två veckor efter det att anmälan om registrering av livsmedelsverksamhet inkommit till miljö- och hälsoskyddsförvaltningen. En inspektion kommer att göras efter det att verksamheten har startat för att granska lokalens utformning och hantering av livsmedel samt rutiner för egenkontroll.⁴⁷

3.2 Fortbildning

Bidrag till fortbildning för personal ingår i det generella bidraget till den fristående verksamheten.

3.3 Köregler

Fristående förskola ska vara öppen för alla barn. Om det inte finns plats för alla sökande till en förskoleenhet, ska urvalet göras på de grunder som den kommun där förskoleenheten är belägen godkänner.⁴⁸ Urvalsgrunder som enligt förarbeten och praxis brukar anses som godtagbara är syskonförtur, geografisk närhet och anmälningsdatum. Urvalsgrunden ålder kan eventuellt godkännas om det har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.⁴⁹

Hemkommunen får fullgöra sina skyldigheter att erbjuda förskoleplats inom fyra månader genom att erbjuda barnet motsvarande utbildning i fristående förskola.⁵⁰ För att hemkommunen ska anses ha fullgjort sin skyldighet genom att erbjuda plats i en fristående förskola förutsätts naturligtvis även att barnet kan få den platsen. För att platser ska kunna nyttjas, om behov finns, har enskild huvudman att anmäla till barn- och utbildningsförvaltningen om det i fristående förskolan finns lediga platser och det inte finns barn i egen kö.

3.4 Avgifter

Avgiften för plats på den fristående verksamheten fastställs av den enskilde huvudmannen. Avgifter som den enskilde huvudmannen, för en fristående förskola, fritidshem eller pedagogisk omsorg, tar ut får inte vara oskäligt höga och får inte överstiga Varbergs

⁴⁵ För mer information, se Varbergs kommuns hemsida och punkt 4.8 Anmälningsblanketter.

⁴⁶ Livsmedelslagen (SFS 2006:804)

⁴⁷ För mer information, se Varbergs kommuns hemsida och punkt 4.8 Anmälningsblanketter.

⁴⁸ 8 kap 19 § skollagen

⁴⁹ Diskrimineringslagen 2 kap 5-6 §

⁵⁰ 8 kap 12 2st. skollagen

kommuns fastställda taxa.⁵¹ I Varbergs kommun gäller maxtaxa och då får inte enskild huvudman överstiga maxtaxan. Den fristående verksamheten administrerar själv sin avgift.

För föräldrar som har barn i både kommunal och fristående verksamhet ska den sammanlagda avgiften inte överstiga den kostnad som det medfört om samtliga barn haft kommunal förskola eller fritidshem. Fristående verksamhet är skyldig att inhämta uppgifter från respektive vårdnadshavare om deras andra barn har placeringar hos annan huvudman.

⁵¹ 8 kap 20 § skollagen; 14 kap. 12 § skollagen; 25 kap. 10 § skollagen.

4 Ansökan och beslut om godkännande

För att barn- och utbildningsnämnden ska kunna lämna godkännande för den enskilde huvudmannen eller godkännande om rätten till bidrag fordras en ansökan med information gällande verksamheten.

4.1 Ansökan

I ansökan för att bedriva fristående verksamhet ska följande uppgifter finnas med:

- Verksamhetsform, verksamhetens namn och adress
- Vem/vilka som ska driva verksamheten och dessa personers utbildning och erfarenhet samt utdrag från belastningsregister för huvudmannens styrelse
- Eventuell speciell inriktning i verksamheten
- Beskrivning av verksamheten och pedagogisk målsättningen
- Beskriv hur ni ska arbeta för att stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet, samt hur föräldrarna kommer att göras delaktiga.
- Beskriv hur ni ska upprätta och fortlöpande följa upp rutiner och handlingsplan för att barns säkerhet på förskolan.
- Beskriv hur huvudmannens respektive förskolechefens ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet ska uppfyllas.
- Beskriv rutiner för att ta emot och utreda klagomål samt information om var rutinerna finns tillgängliga.
- Beskriv huvudmannens åtgärder mot kränkande behandling och diskriminering.
- Uppge hur ni planerar att anställa personal. Vilken utbildning och antal årsarbetare, i barngrupp samt därutöver förskolechef (vid utökning uppges såväl befintlig verksamhet som planerad verksamhet).
- Beskriv hur ni kommer att säkerställa personalens kompetens utifrån skollagens krav.
- Antal barn och åldersgrupp i verksamheten
- Öppettider
- Köregler och principer för avgifter. Beskriv nuvarande kösituation.
- Kalkyl med beräknade kostnader och intäkter
- Kopia på registreringsbevis från Bolagsverket lämnas samt även föreningens stadgar.
- Kopia på utdrag ur belastningsregister för samtliga sökande/styrelsen
- F-skattebevis med arbetsgivarregistrering, bevis från bank att konto tillhör företaget
- Förskola och fritidshem: Aktuell lokal inklusive utemiljö med godkännande från byggnadsnämnden (bygglov, startbesked) skalens ritningar lokal och utemiljö, hyreskontrakt. Ett preliminärt godkännande kan ges under två år, under förutsättning att underlaget för beslutet inte förändras under de två åren. De sökande har två år på sig att skaffa lokal och aktuella tillstånd för lokalen, dokumentation på att nödvändiga godkännanden finns utifrån plan- och bygglag (SFS 2010:900), miljöbalk (SFS 1998:808) och livsmedelslag (SFS 2006:804) från miljö- och hälsoskyddsmyndigheten. När de dokument som krävs enligt ansökansformulär har inkommit till förvaltningen beslutas om godkännande.

Ansökan undertecknas av samtliga sökande. Vid behov under utredningen begärs kompletterande uppgifter in. Personligt möte kan vara aktuellt.

4.2 Pedagogisk omsorg

Till miljö och hälsoskyddsförvaltningen ska Pedagogisk omsorg göra anmälan om registrering av livsmedelsverksamhet.

Huvudman för pedagogisk omsorg ska, utöver ovanstående i ansökan, även inkomma med nedanstående uppgifter. Samtliga uppgifter ska ha inkommit till barn- och utbildningsförvaltningens kansli innan verksamheten kan starta.

- Huvudmannens bedömnings grunder för sitt godkännande av varje anställd personal
- Huvudmannens bedömningsgrunder för bostad/lokal och utemiljö där verksamheten ska bedrivas.
- Huvudmannen har att inhämta och lämna kopia på utdrag från belastningsregistret för anställd personal samt även dagbarnvårdares make/sambo samt för andra boende i hemmet som är över 18 år.
- Planerat startdatum och planerad barngrupp ska lämnas.

4.3 Hantering av ansökan

Ansökan att bedriva fristående verksamhet kommer, i enlighet med Tryckfrihetsförordningens (1949:105) bestämmelser, bli en allmän handling när ansökan inkommit till förvaltningen (2 kap. 6 § TF). Ansökan kommer att bli offentlig handling och kommer således att utlämnas utan förbehåll till den medborgare som vill ta del av den (2 kap. 1 § TF).

När ansökan kommit in till förvaltningen kommer den att utredas och ett beslutsförslag skrivs fram. Handläggningstiden för inkommen komplett ansökan varierar, men är vanligtvis omkring ca fyra månader.

4.4 Godkännande

Ansökan behandlas i barn- och utbildningsnämnden som beslutar om godkännande för att bedriva fristående förskola och fritidshem och för pedagogisk omsorg fattas beslut om rätten till bidrag. Med beslut om godkännande följer rätten till bidrag. Beslutet om godkännande skickas till den sökande enskilde huvudmannen.

4.5 Förändring av verksamheten

Ett godkännande kan aldrig överlåtas till annan huvudman. Den enskilde huvudmannen ska omedelbart meddela verksamhetsförändringar avseende lokalförändringar och ändringar gällande driftsform med mera till barn- och utbildningsförvaltningen. Därefter sker godkännande av förändringen av barn- och utbildningsnämnden i Varbergs kommun. Vid byte av förskolechef ska även detta meddelas.

4.6 Verksamhets uppehåll

Om huvudman för förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem inte bedriver verksamhet upphör godkännandet efter ett års verksamhetsuppehåll. Om verksamheten ska starta igen krävs ny ansökan och nytt beslut i barn- och utbildningsnämnden för att erhålla godkännande respektive rätt till bidrag.

4.7 Upphörande av verksamhet

Om verksamhet ska upphöra måste huvudman informera barn- och utbildningsförvaltning omgående samt även berörda vårdnadshavare.

4.8 Anmälningssblanketter

- Bygglovsansökan.
- Anmälan om att arrangera/driva förskola, skola eller liknande.
- Anmälan om registrering av livsmedelsverksamhet.

Blanketter finner ni under <http://www.varberg.se>

5 Bidrag från hemkommunen

För att verksamheten ska erhålla kommunala bidrag krävs godkännande av barn- och utbildningsnämnden för att bedriva fristående verksamhet.

5.1 Bidrag

Hemkommunen ska lämna bidrag till huvudmannen för varje barn vid enheten. Bidraget består av ett grundbelopp och i vissa fall tilläggsbelopp.

Grundbeloppet ska avse ersättning för

1. Omsorg och pedagogisk verksamhet
2. Pedagogiskt material och utrustning
3. Måltider
4. Administration
5. Mervädeskatt, och
6. lokalkostnader

Grundbeloppet ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till egen verksamhet.

Varbergs kommuns budget för barn och elever i motsvarande kommunal verksamhet ligger till grund för bidraget till den fristående verksamheten. Bidragsbelopp fastställs årligen före årsskiftet av barn- och utbildningsnämnden.

Den fristående verksamheten erhåller månadsvis bidrag som fördelas i enlighet med fördelningsmodell för kommunala förskolor, fritidshem och pedagogisk omsorg.⁵²

Ersättning för lokalkostnader för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem ska motsvara kommunens genomsnittliga lokalkostnad per barn för motsvarande verksamhet.

Undantag från kommunens genomsnittliga lokalkostnad kan göras för fristående förskola som nyetableras eller utökas i områden där kommunen har behov av utökning av platser. Prövning görs individuellt och beslut fattas av barn- och utbildningsnämnden.⁵³

Bidrag erhålls för placerade barn som uppfyller Varbergs kommuns regler för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg.⁵⁴ Bidraget för inskrivet barn följer barnet och upphör i samband med barnet slutar.

5.3 Avstämning månadsvis

Avstämningsdatum är den 15:e varje månad vilket är det samma som gäller för uppföljning inom kommunal verksamhet. Uppgifterna hämtas från kommunens datasystem och bidrag

⁵² 8 kap. 20-24 §§ skollagen; 14 kap. 15-19 §§ skollagen; 25 kap. 9-14 §§ skollagen.

⁵³ Bun 20 juni 2011 § 65 (2011/0158)

⁵⁴ Regler och avgifter för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem Varbergs kommun.

beräknas på antalet placerade barn vid respektive avstämningsstillfälle. Den fristående verksamheten kontrollerar uppgifterna och lämnar sitt godkännande. Den fristående huvudmannen ansvarar för att lämnade uppgifter är korrekta. När barn slutar eller börjar på förskola, fritidshem eller pedagogisk omsorg måste detta meddelas barn- och utbildningsförvaltningen. Detta gäller även förändringar i omsorgsbehov.

5.4 Utbetalning av bidrag

Bidragen betalas ut med en tolfedel varje månad.

5.5 Årsredovisning

Den fristående verksamheten ska årligen lämna årsredovisning innehållande verksamhetsberättelse med balansräkning och resultaträkning för föregående år. Denna skickas före maj månads utgång till barn- och utbildningsförvaltningens kansli bun@varberg.se

5.6 Tilläggsbelopp

För barn i behov av särskilt stöd kan rektor eller förskolechef för den fristående förskolan, fritidshemmet och pedagogiska omsorgen ansöka om tilläggsbelopp.⁵⁵ Tilläggsbelopp lämnas för barn och elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd. Ansökan om tilläggsbelopp skickas till barn- och utbildningsförvaltningen. Ansökan handläggs och beslut om tilläggsbelopp fattas av respektive verksamhetschef.

För mer information se dokument Riktlinje för ansökan om tilläggsbelopp i Varbergs kommun. Tillgänglig på Varbergs kommuns hemsida: <http://www.varberg.se/barnutbildning>

5.7 Försäkringar

Barn som är inskrivna i fristående verksamhet med godkännande ingår i det försäkringsskydd som kommunen tillhandahåller.

Information finns på <http://www.varberg.se/barnutbildning>

⁵⁵ 8 kap 23 § skollagen; 14 kap. 17 § skollagen; 25 kap. 13 § skollagen.

6 Kommunala huvudmannens ansvar

Varbergs kommun har tillsynsansvar för fristående förskolor och fritidshem vars huvudman kommunen har godkänt och pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har beslutat om rätten till bidrag

6.1 Tillsyn av verksamheten

Varbergs kommun granskar regelbundet, i överensstämmelse med skollagen, fristående förskolor, pedagogisk omsorg och fritidshem för att kontrollera att respektive verksamhet uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta fel som upptäckts vid granskning.⁵⁶ Tillsynen sker enligt Riktlinjer för tillsyn av fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg i Varbergs kommun.

Den fristående verksamhet är skyldig att lämna upplysningar samt tillhandhålla handlingar och annat material som behövs för tillsynen. Tillsynsmyndighet har för sin tillsyn rätt att på plats granska verksamhet i den omfattning det behövs för tillsynen rätt att få tillträde till de byggnader, lokaler och andra utrymmen som används i verksamheten.⁵⁷ Tillsynsmyndigheten ska inom ramen för tillsyn lämna råd och vägledning.⁵⁸

En tillsynsmyndighet får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.⁵⁹

Vid mindre allvarliga överträdelse av vad som gäller för verksamheten får tillsynsmyndighet istället för föreläggande meddela en anmärkning.

Tillsynsmyndighet får avstå från att ingripa om överträdelsen är ringa, den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande.

Tillsynsmyndighet får återkalla ett godkännande eller beslut om rätt till bidrag som myndighet har meddelat enligt denna lag om ett föreläggande enligt 10 § inte har följts och missförhållandet är allvarligt.

⁵⁶ 26 kap 2 § skollagen. Kommunen har tillsyn över fristående förskola och över fritidshem med enskild huvudman som inte anordnas vid en skolenhet med förskoleklass, grundskola eller grundsärskola. Därutöver har kommunen tillsyn över sådan pedagogisk omsorg som avses i 25 kap. i de fall kommunen har förklarat huvudmannen berättigad till bidrag till verksamheten.

⁵⁷ 26 kap. 6-7 §§ skollagen.

⁵⁸ 26 kap 9 § skollagen

⁵⁹ 26 kap 10-14 §§ skollagen

7 Gällande föreskrifter

Den fristående verksamheten har att följa de föreskrifter som gäller för verksamhetsformen. Med föreskrifter avses samtliga bestämmelser i lag, förordning och myndighetsföreskrift som gäller för fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg.

För den enskilde huvudmannen är det viktigt att känna till, och hålla sig uppdaterad, om de föreskrifter som gäller för respektive verksamhetsform.

7.1 Lagar och förarbeten

- Skollag (SFS 2010:800)
- Bidragsvillkor för fristående verksamheter (Prop 2009/10:157).
- Diskrimineringslag (SFS 2008:567)
- Socialtjänstlag (SFS 2001:453)
- Plan- och bygglag (SFS 2010:900)
- Miljöbalken (SFS 1998:808)
- Livsmedelslag (SFS 2006:804)
- Smittskyddslag (SFS 2004:168)

Alla lagar finner ni under <http://www.riksdagen.se/>

7.2 Förordningar

- Skolförordning (SFS 2011:185)
- Plan- och byggförordning (SFS 2011:338)
- Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (där det mesta inte gäller BUF-verksamheter)
- Förordning (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll

7.3 Läroplaner

- Läroplan för förskolan Lpfö 98.
- Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet Lgr 11.

7.4 Föreskrifter, allmänna råd och SKOLFS

- Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2017:6) om måluppfyllelse i förskolan
- Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:39) för fritidshem (2014).
- Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:90) för pedagogisk omsorg. (2012).
- Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2017:6) Måluppfyllelse i förskolan kvalitetsarbete (2017). Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:10) för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. (2012).

Alla föreskrifter, allmänna råd och SKOLFS finner ni under <http://www.skolverket.se/>

7.4 Riktlinjer

De riktlinjer som utfärdas av Varbergs kommun och barn- och utbildningsförvaltningen avser att tydliggöra de krav som ställs på driftsformen. Riktlinjer att beakta för den enskilde huvudmannen:

- Riktlinje för att bedriva fristående förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem
- Riktlinje för tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg i Varbergs kommun.
- Regler och avgifter för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem: Varbergs kommun.
- Riktlinje för tilläggsbelopp i Varbergs kommun

Riktlinjer och regler finner ni under <http://www.varberg.se>

**VARBERGS
KOMMUN**

BESÖKSADRESS: NORRGATAN 25

POSTADRESS: VARBERGS KOMMUN, 432 80 VARBERG **TELEFON VÄXEL:** 0340-880 00

E-POST: BUN@VARBERG.SE **WEBBPLATS:** WWW.VARBERG.SE